

Metacognitieve Training (MCT)

MCT 4 A – Inlevingsvermogen I

© Moritz, Woodward, de Boer, Vermeer, Wekking & Lemmers-Jansen (4|21)
www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

???

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom?

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Wat helpt bij het beantwoorden?

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Wat helpt bij het beantwoorden?

- Kennis over de persoon → Lijdt de persoon aan migraine?

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Wat helpt bij het beantwoorden?

- Kennis over de persoon → Lijdt de persoon aan migraine?
- Omgeving/situatie → Heeft de persoon een feest achter de rug dat tot diep in de nacht duurde?

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Wat helpt bij het beantwoorden?

- **Kennis over de persoon** → Lijdt de persoon aan migraine?
- **Omgeving/situatie** → Heeft de persoon een feest achter de rug dat tot diep in de nacht duurde?
- **Zelfobservatie** → Bij welke gebeurtenissen raak ik mijn slaap aan? (Pas op: Denk niet dat wat voor jou geldt altijd ook op een ander van toepassing is!)

Hoe kan ik mij in iemand verplaatsen?

Voorbeeld: Vrouw wrijft over haar slaap.

Waarom? Ergernis, concentratie, vermoeidheid, hoofdpijn?

Wat helpt bij het beantwoorden?

- **Kennis over de persoon** → Lijdt de persoon aan migraine?
- **Omgeving/situatie** → Heeft de persoon een feest achter de rug dat tot diep in de nacht duurde?
- **Zelfobservatie** → Bij welke gebeurtenissen raak ik mijn slaap aan? (Pas op: Denk niet dat wat voor jou geldt altijd ook op een ander van toepassing is!)
- **Gezichtsuitdrukking:** → Ziet iemand er moe of gekweld uit, lijkt iemand in gedachten, enz.?

Waarom doen we dit?

Uit onderzoek blijkt dat veel (maar niet alle!) mensen met een psychotische kwetsbaarheid moeilijkheden ondervinden op de volgende gebieden:

Waarom doen we dit?

Uit onderzoek blijkt dat veel (maar niet alle!) mensen met een psychotische kwetsbaarheid moeilijkheden ondervinden op de volgende gebieden:

1. Herkennen en beoordelen van gezichtsuitdrukkingen van anderen (bv. woede, verdriet).

Waarom doen we dit?

Uit onderzoek blijkt dat veel (maar niet alle!) mensen met een psychotische kwetsbaarheid moeilijkheden ondervinden op de volgende gebieden:

1. Herkennen en beoordelen van gezichtsuitdrukkingen van anderen (bv. woede, verdriet).
2. Begrijpen van bedoelingen van anderen op grond van hun lichaamstaal.

Waarom doen we dit?

Uit onderzoek blijkt dat veel (maar niet alle!) mensen met een psychotische kwetsbaarheid moeilijkheden ondervinden op de volgende gebieden:

1. Herkennen en beoordelen van gezichtsuitdrukkingen van anderen (bv. woede, verdriet).
2. Begrijpen van bedoelingen van anderen op grond van hun lichaamstaal.
3. Voorspellingen doen op basis van andermans lichaamstaal.

Hoe moeite met herkennen van emoties misinterpretaties bevordert

De gedachte voortdurend in gevaar te zijn leidt tot vertekening in de waarneming van anderen.

Voorbeelden:

Hoe moeite met herkennen van emoties misinterpretaties bevordert

De gedachte voortdurend in gevaar te zijn leidt tot vertekening in de waarneming van anderen.

Voorbeelden:

- De begripvolle glimlach van de dokter wordt opgevat als “ik word uitgelachen”.

Hoe moeite met herkennen van emoties misinterpretaties bevordert

De gedachte voortdurend in gevaar te zijn leidt tot vertekening in de waarneming van anderen.

Voorbeelden:

- De begripvolle glimlach van de dokter wordt opgevat als “ik word uitgelachen”.
- Een verrast gezicht wordt beoordeeld als angstig.

Hoe moeite met herkennen van emoties misinterpretaties bevordert

De gedachte voortdurend in gevaar te zijn leidt tot vertekening in de waarneming van anderen.

Voorbeelden:

- De begripvolle glimlach van de dokter wordt opgevat als “ik word uitgelachen”.
- Een verrast gezicht wordt beoordeeld als angstig.
- De geconcentreerde en nadenkende blik van de therapeut wordt verkeerd beoordeeld als vijandig.

Hoe moeite met herkennen van emoties misinterpretaties bevordert

De gedachte voortdurend in gevaar te zijn leidt tot vertekening in de waarneming van anderen.

Voorbeelden:

- De begripvolle glimlach van de dokter wordt opgevat als “ik word uitgelachen”.
- Een verrast gezicht wordt beoordeeld als angstig.
- De geconcentreerde en nadenkende blik van de therapeut wordt verkeerd beoordeeld als vijandig.

Heeft iemand een vergelijkbare situatie meegemaakt?

Oefening 1

Noem een aantal menselijke gevoelens/emoties

???

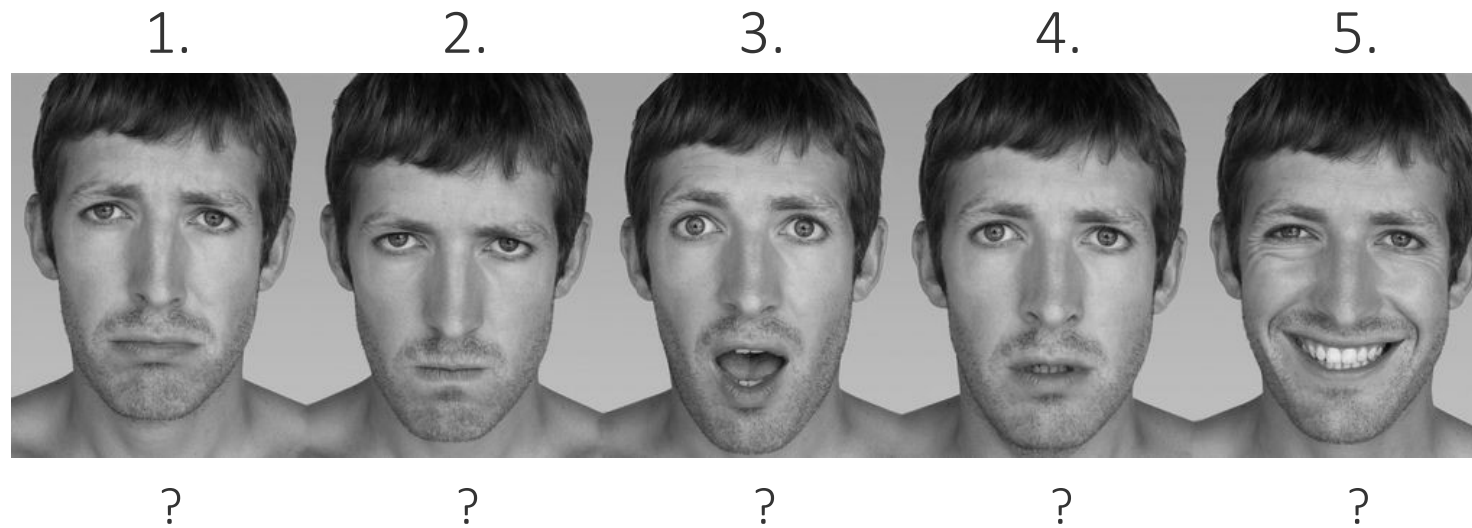
Oefening 1

Menselijke gevoelens/emoties

- Blij
- Verbaasd
- Bang
- Bedroefd
- Boos
- Walging
- Pijn

Oefening 1

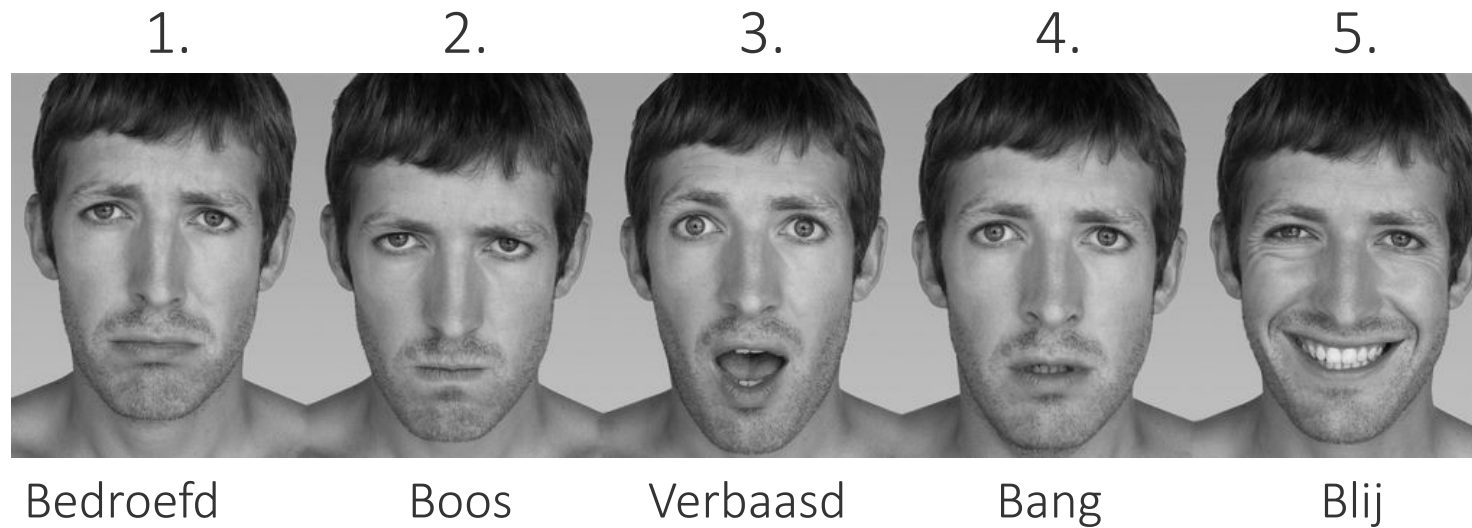

Welke emotionele uitdrukkingen passen bij de plaatjes 1 t/m 5.

Hoe zeker ben je van je antwoorden?

Oefening 1

Het is moeilijk als je de persoon of de omstandigheden niet kent.

Oefening 1

Vul de emoties/gevoelens in

???

???

???

???

???

???

Oefening 1

Vul de emoties/gevoelens in. Het is gemakkelijker te begrijpen hoe een ander zich voelt, als je over meer informatie beschikt

Bedroefd

Boos

Blij

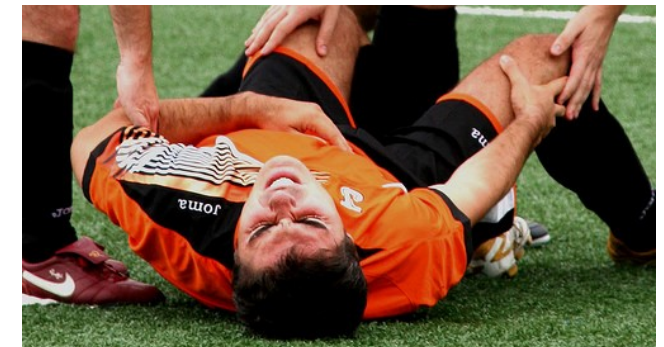
Walging

Verbaasd

Pijn

Kunnen we aan de hand van alleen het uiterlijk conclusies trekken over iemands karakter of beroep?

Wie van deze heren is de acteur, de atleet, de psycholoog of de seriemoordenaar? Hoe zeker ben je daarvan?

Wist je het?

Vaak hebben stereotypen de overhand bij onze eerste indruk. Maar niet alle acteurs zijn knap en niet alle moordenaars zien er wreed uit.

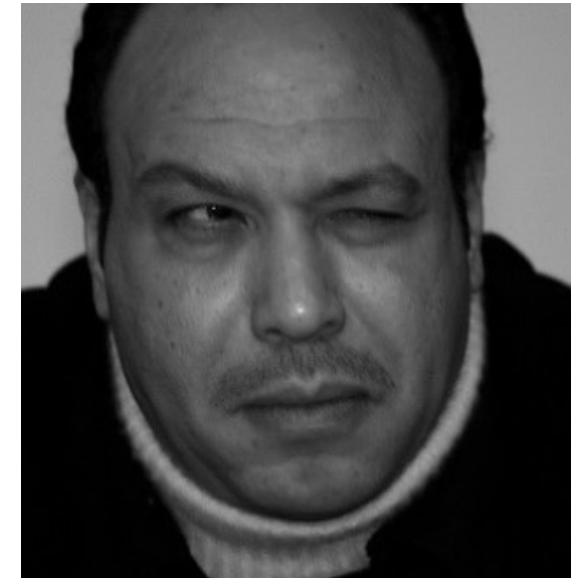
Jeffrey Dahmer:
Seriemoordenaar

Mark van der Gaag:
Psycholoog

Babe Ruth:
Legendarische
honkbalheld

Khaled Saleh:
Acteur

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>???</p>
	
	

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>Europa/Noord Amerika: geeft de indruk van ontspannenheid; misschien wat nonchalant.</p> <p>In sommige Arabische landen wordt de schoenzool beschouwd als het smerigste deel van de mens. Daarom is het een belediging om die aan iemand te laten zien.</p>
	
	

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>Europa/Noord Amerika: geeft de indruk van ontspannenheid; misschien wat nonchalant.</p> <p>In sommige Arabische landen wordt de schoenzool beschouwd als het smerigste deel van de mens. Daarom is het een belediging om die aan iemand te laten zien.</p>
	<p>???</p>
	

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>Europa/Noord Amerika: geeft de indruk van ontspannenheid; misschien wat nonchalant.</p> <p>In sommige Arabische landen wordt de schoenzool beschouwd als het smerigste deel van de mens. Daarom is het een belediging om die aan iemand te laten zien.</p>
	<p>USA en veel andere landen: “goed gedaan!”, “prima”</p> <p>Sommige Afrikaanse landen: “ga weg!”</p> <p>Veel landen: wordt gebruikt om te liften, maar niet in alle landen.</p>
	

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>Europa/Noord Amerika: geeft de indruk van ontspannenheid; misschien wat nonchalant.</p> <p>In sommige Arabische landen wordt de schoenzool beschouwd als het smerigste deel van de mens. Daarom is het een belediging om die aan iemand te laten zien.</p>
	<p>USA en veel andere landen: “goed gedaan!”, “prima”</p> <p>Sommige Afrikaanse landen: “ga weg!”</p> <p>Veel landen: wordt gebruikt om te liften, maar niet in alle landen.</p>
	<p>???</p>

's Lands wijs, 's lands eer

Gebruikelijke misinterpretaties van gebaren

gebaar/mimiek	Hoe wordt dit gebaar bij ons geïnterpreteerd i.t.t. elders?
	<p>Europa/Noord Amerika: geeft de indruk van ontspannenheid; misschien wat nonchalant.</p> <p>In sommige Arabische landen wordt de schoenzool beschouwd als het smerigste deel van de mens. Daarom is het een belediging om die aan iemand te laten zien.</p>
	<p>USA en veel andere landen: “goed gedaan!”, “prima”</p> <p>Sommige Afrikaanse landen: “ga weg!”</p> <p>Veel landen: wordt gebruikt om te liften, maar niet in alle landen.</p>
	<p>Elkaar vriendschappelijk begroeten met een boks kan tussen vrienden, maar niet met de meeste volwassenen.</p>

Oefening 2

Je krijgt een gedeelte van een plaatje te zien (een uitsnede).

Probeer in te schatten wat deze persoon voelt of wat er gebeurt.

Bespreek in de groep hoe zeker je bent van je oordeel.

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Man passeert de finish in een marathon
2. Man is woedend
3. Man schreeuwt om hulp omdat zijn shirt is gestolen
4. Man slaakt een vreugdekreet, terwijl de zon schijnt

Woede

1. Man passeert de finish in een marathon
2. Man is woedend
3. Man schreeuwt om hulp omdat zijn shirt is gestolen
4. Man slaakt een vreugdekreet, terwijl de zon schijnt

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Slotpleidooi voor de rechtbank
2. Vakbondsleider spreekt zijn strijdmakers toe (omstreeks 1920)
3. Bekvechten op het marktplein
4. Muzikant zingt een liefdeslied

Hartstocht

1. Slotpleidooi voor de rechtbank
2. Vakbondsleider spreekt zijn strijdmakkers toe (omstreeks 1920)
3. Bekvechten op het marktplein
4. Muzikant zingt een liefdeslied

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Kiekje van een gezochte Afrikaanse oorlogsmisdadiger
2. Marathonloper
3. Wanhopige blinde man
4. Amerikaanse politicus aan het joggen met zijn lijfwachten

Inspanning

1. Kiekje van een gezochte Afrikaanse oorlogsmisdadiger
2. Marathonloper
3. Wanhopige blinde man
4. Amerikaanse politicus aan het joggen met zijn lijfwachten

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Speler geeft een teken aan zijn teamgenoten
2. Verblinde monnik
3. Achterdochtige blik
4. Boogschieten

Concentratie

1. Speler geeft een teken aan zijn teamgenoten
2. Verblinde monnik
3. Achterdochtige blik
4. Boogschieten

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Drank bestellen aan de bar
2. Coach moedigt zijn team aan
3. Opgewonden beurshandelaar
4. Man lokt ruzie uit

Aandacht trekken

1. Drank bestellen aan de bar
2. Coach moedigt zijn team aan
3. Opgewonden beurshandelaar
4. Man lokt ruzie uit

optioneel: videoclip

optioneel: videoclips die betrekking hebben op het onderwerp van vandaag zijn beschikbaar op de volgende webpagina:

http://www.uke.de/mct_videos

Na de video kunnen jullie discussiëren over de link met het onderwerp van vandaag.

[voor trainers:

in een aantal videoclips wordt taal gebezigd die mogelijk ongeschikt is voor toehoorders uit sommige culturen. Bekijk eerst zelf de video's voordat u ze laat zien]

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Vrouw eet vol walging maden
2. Vrouw buigt beschaamd haar hoofd
3. Biddende vrouw
4. Vrouw geniet van andermans pech

Walging

1. Vrouw eet vol walging maden
2. Vrouw buigt beschaamd haar hoofd
3. Biddende vrouw
4. Vrouw geniet van andermans pech

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Voor de oplawaai
2. Voordrachtskunstenaar
3. Flirten
4. Man maakt beledigend gebaar

Interesse

1. Voor de oplawaai
2. Voordrachtskunstenaar
3. Flirten
4. Man maakt beledigend gebaar

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Bruid geeft “ja”-woord tijdens trouwplechtigheid
2. Vrouw in het café
3. Vrouw laat vriendin vol trots haar trouwring zien
4. Vrouw klaagt over parkeerboete

Plezier

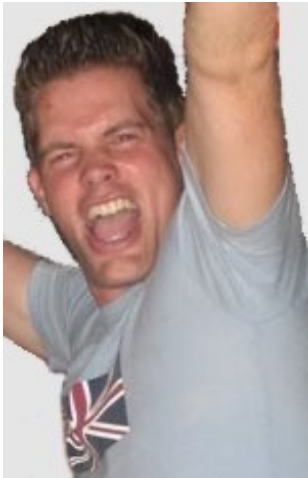

1. Bruid geeft “ja”-woord tijdens trouwplechtigheid
2. Vrouw in het café
3. Vrouw laat vriendin vol trots haar trouwring zien
4. Vrouw klaagt over parkeerboete

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Agressieve fan (hooligan)
2. Uitgelaten barkeeper
3. Vechtpartij
4. Speler viert doelpunt

Blijdschap

1. Agressieve fan (hooligan)
2. Uitgelaten barkeeper
3. Vechtpartij
4. Speler viert doelpunt

Wat voelt of doet deze persoon? Hoe zeker ben je daarvan?

Uitsnede

1. Overlevende van mijnongeluk
2. Werker tijdens pauze
3. De mislukte staking
4. Carnavalskostuum (mijnwerker)

Ontspanning

1. Overlevende van mijnongeluk
2. Werker tijdens pauze
3. De mislukte staking
4. Carnavalskostuum (mijnwerker)

Wat leest deze man?

Man leest:

- liefdesbrief (bloost)
- interessant artikel (maakt notities)
- afwijzende brief (woede-uitbarsting)
- moppen (lacht)

Hij leest ...

- liefdesbrief (bloost)
- interessant artikel (maakt notities)
- afwijzende brief (woede-uitbarsting)
- moppen (lacht)

Inlevingsvermogen

- Gezichtsuitdrukkingen en gebaren zijn niet altijd eenduidig te interpreteren.

Inlevingsvermogen

- **Gezichtsuitdrukkingen en gebaren** zijn niet altijd eenduidig te interpreteren.
- **Aanvullende informatie** (situatie, voorkennis over de persoon, rechtstreeks navraag doen) is nodig voor de juiste interpretatie van gebaren en gezichtsuitdrukkingen. Hierdoor kun je je beter in anderen inleven.

Inlevingsvermogen

- **Gezichtsuitdrukkingen en gebaren** zijn niet altijd eenduidig te interpreteren.
- **Aanvullende informatie** (situatie, voorkennis over de persoon, rechtstreeks navraag doen) is nodig voor de juiste interpretatie van gebaren en gezichtsuitdrukkingen. Hierdoor kun je je beter in anderen inleven.
- **Maar:** Sommige mensen tonen weinig emoties in het gelaat (van nature, als gevolg van een ziekte of door medicatie).
Dat maakt het moeilijk om hun gevoelens te bepalen.

Oefening 3

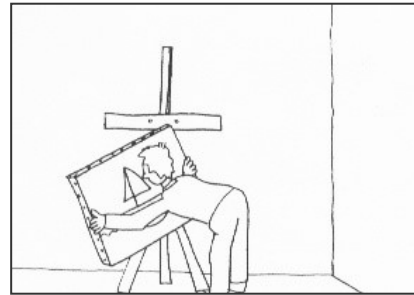
Je krijgt een stukje van een verhaal te zien.

Op iedere volgende dia krijg je extra informatie.

Hoe eindigt het verhaal?

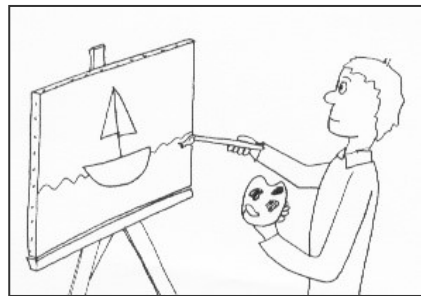
Wat is de man van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

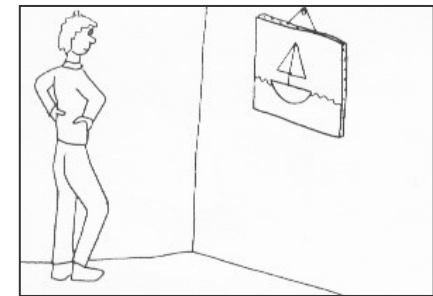
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

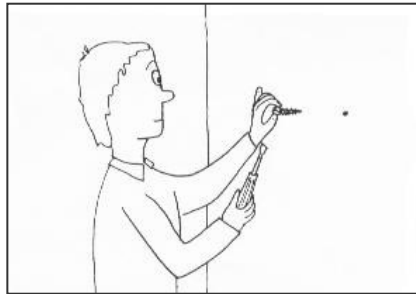
B?

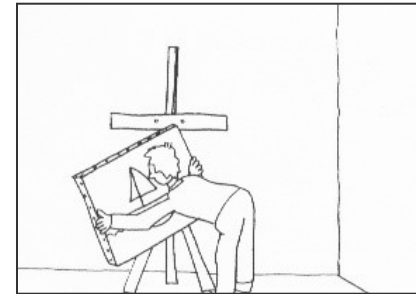
C?

Wat is de man van plan?

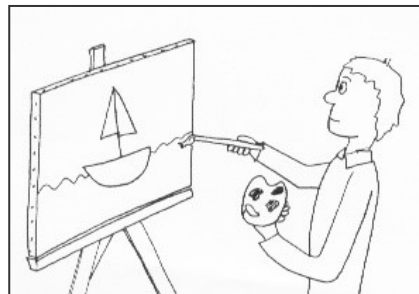
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

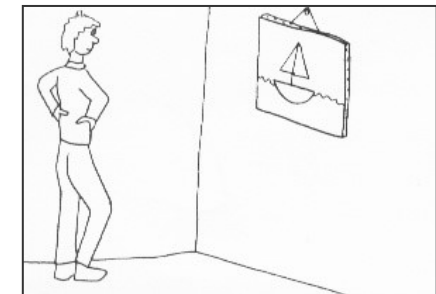
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

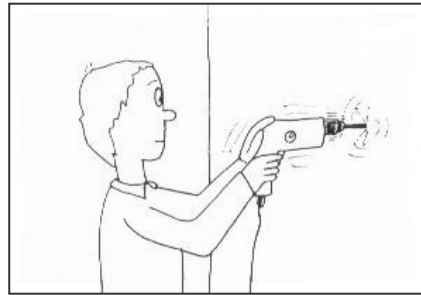
B?

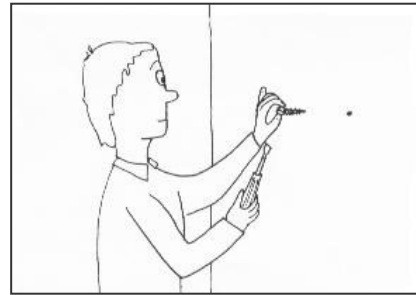
C?

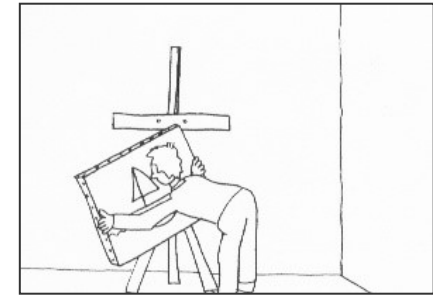
Wat is de man van plan?

1

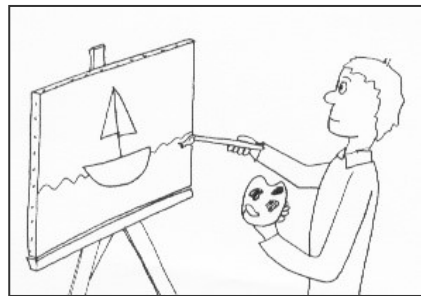
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

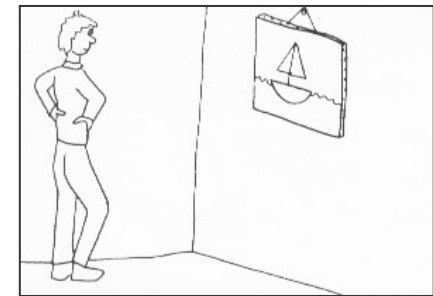
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

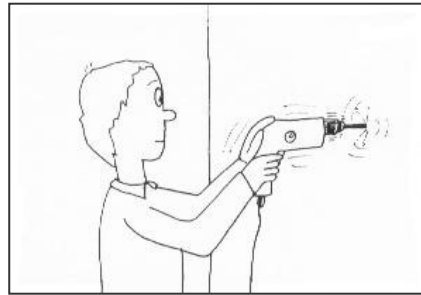
B?

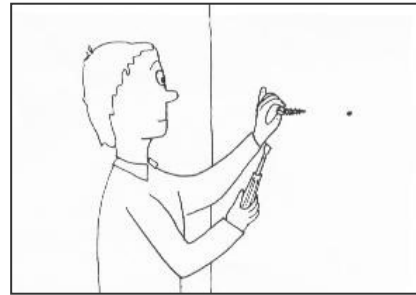
C?

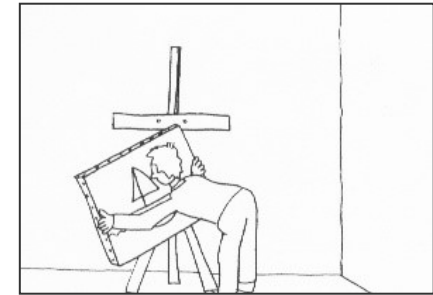
Het juiste antwoord is C

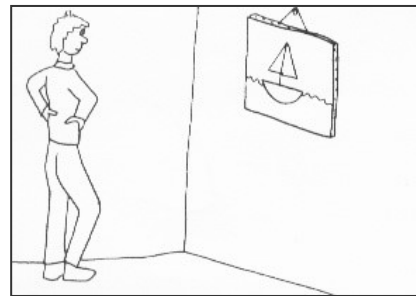
1

2

3

C

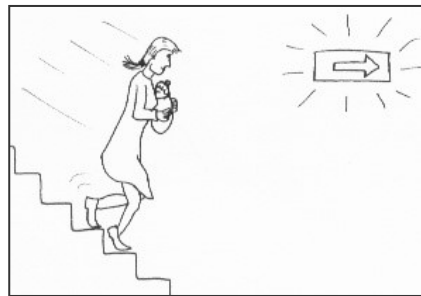
Wat is de vrouw van plan?

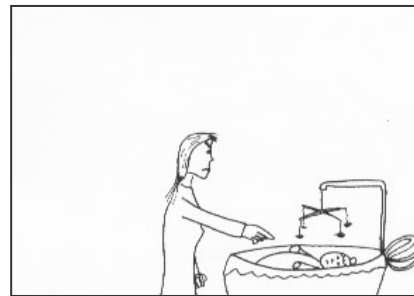
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

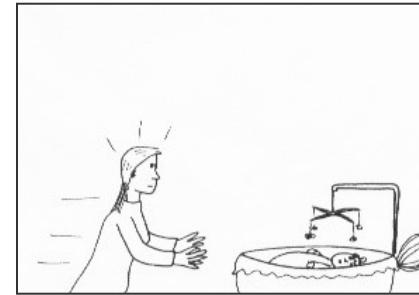
C?

Wat is de vrouw van plan?

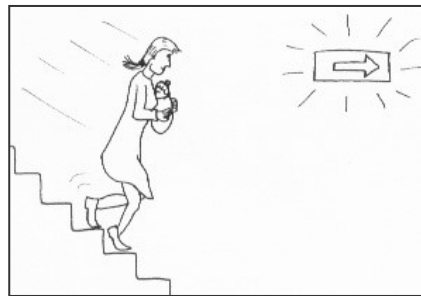
2

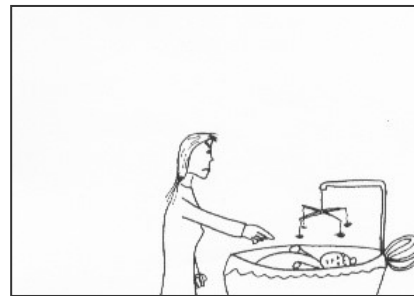
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

C?

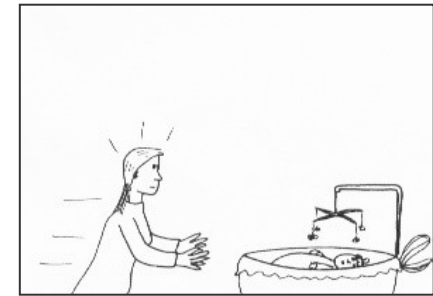
Wat is de vrouw van plan?

1

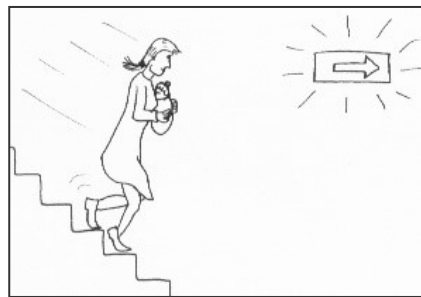
2

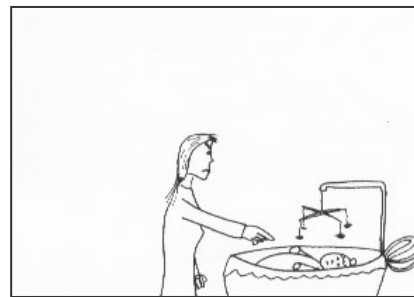
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

C?

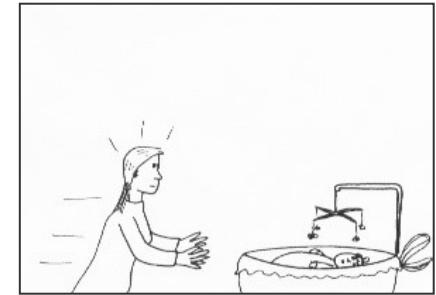
Het juiste antwoord is A

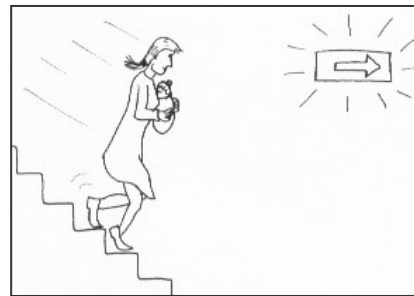
1

2

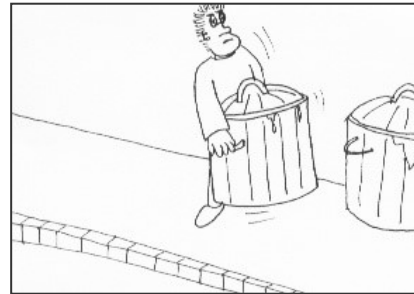
3

A

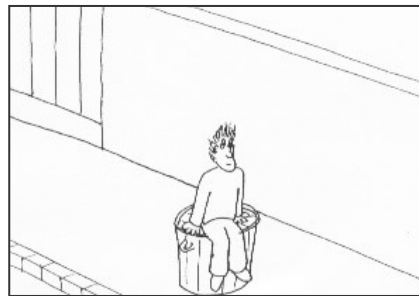
Wat is de man van plan?

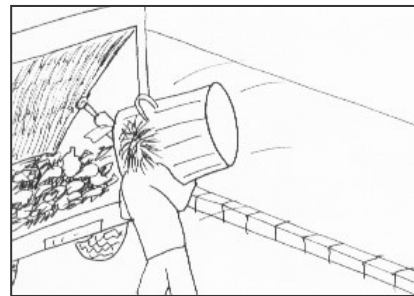
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

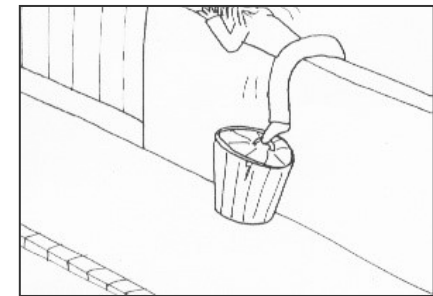
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

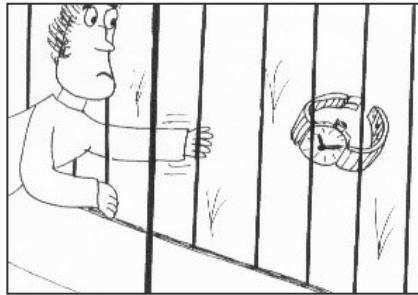
B?

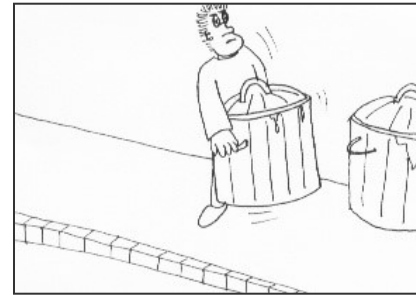
C?

Wat is de man van plan?

2

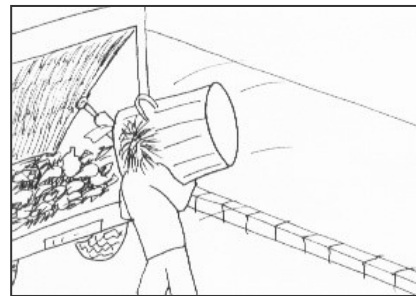
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

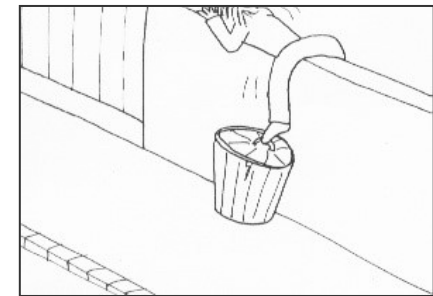
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

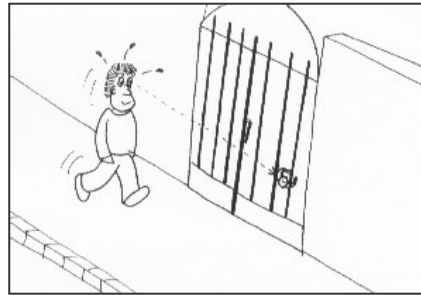
B?

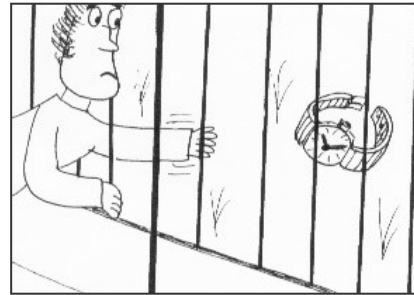
C?

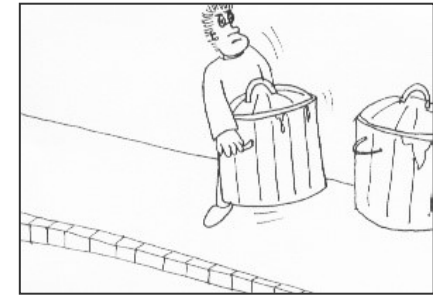
Wat is de man van plan?

1

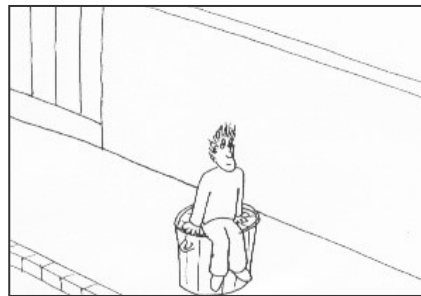
2

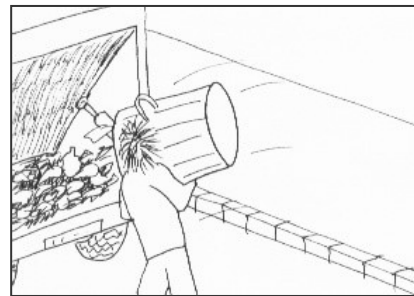
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

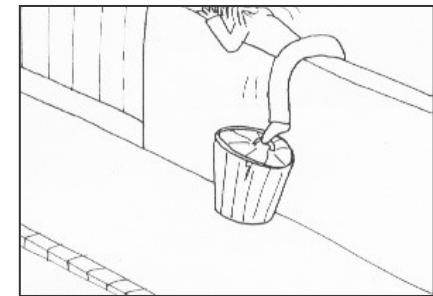
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

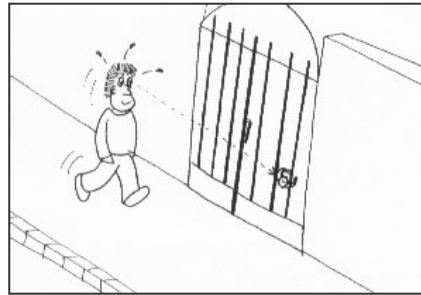
B?

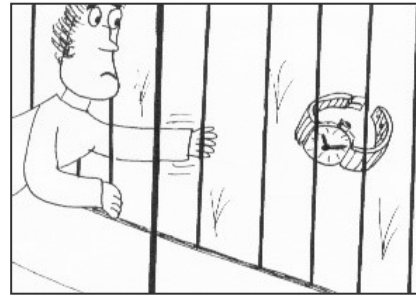
C?

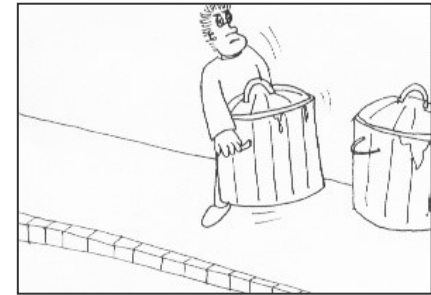
Het juiste antwoord is C

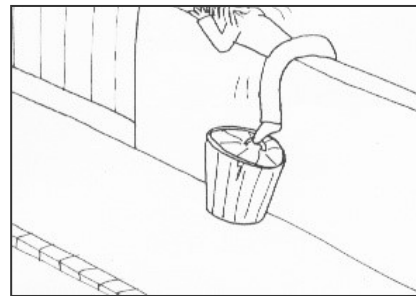
1

2

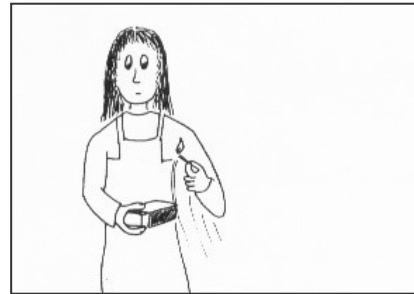
3

C

Wat is de vrouw van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

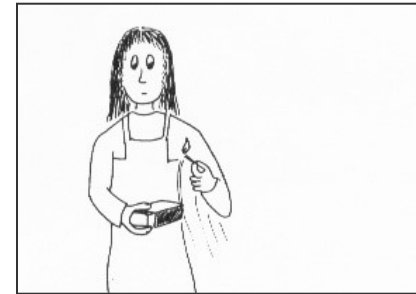
C?

Wat is de vrouw van plan?

2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

C?

Wat is de vrouw van plan?

1

2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

B?

C?

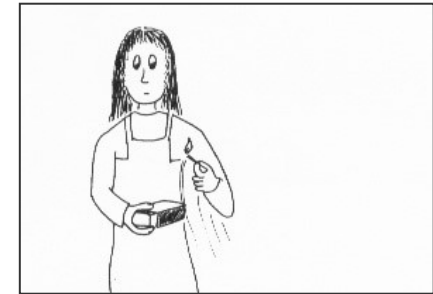
Het juiste antwoord is A

1

2

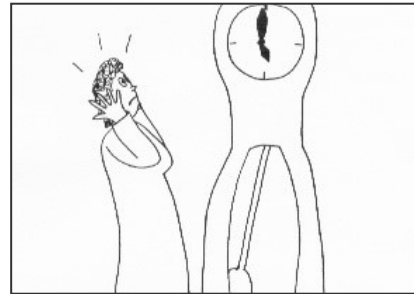
3

A

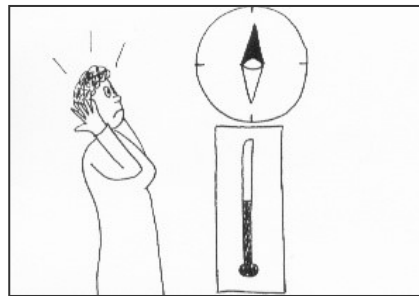
Wat is de vrouw van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

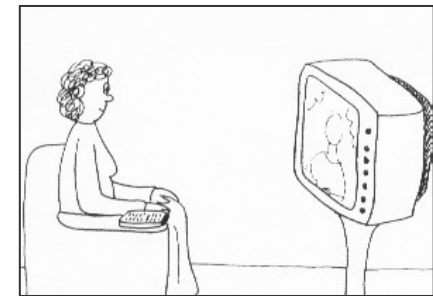
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

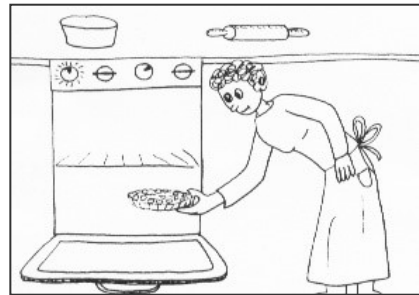
B?

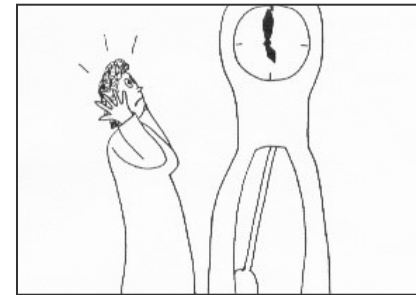
C?

Wat is de vrouw van plan?

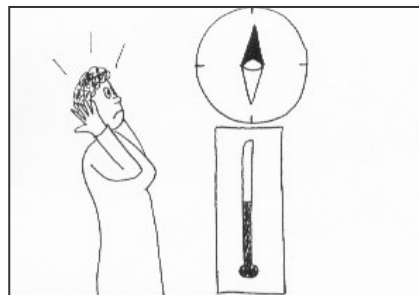
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

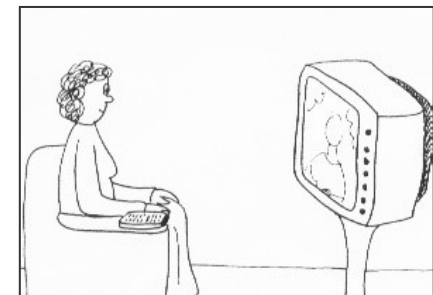
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

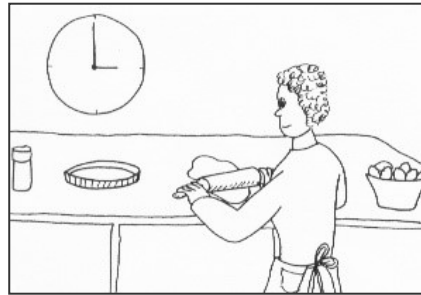
B?

C?

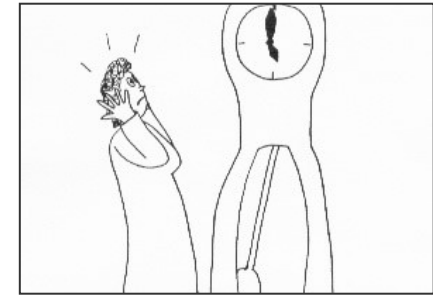
Wat is de vrouw van plan?

1

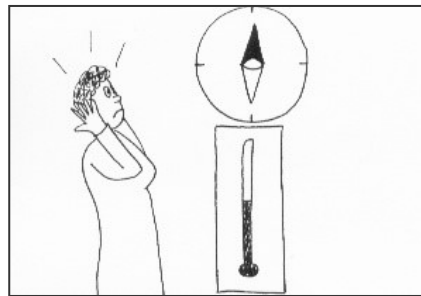
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

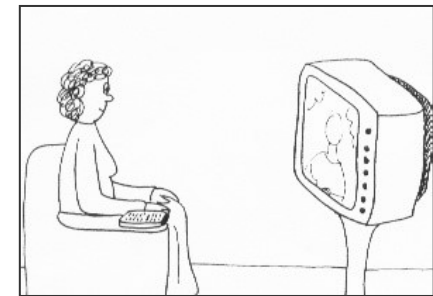
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

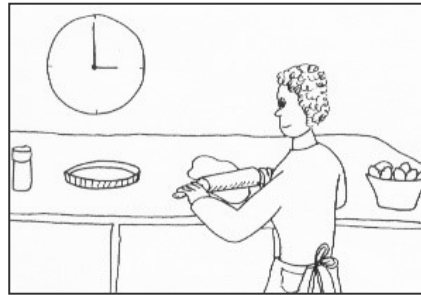
B?

C?

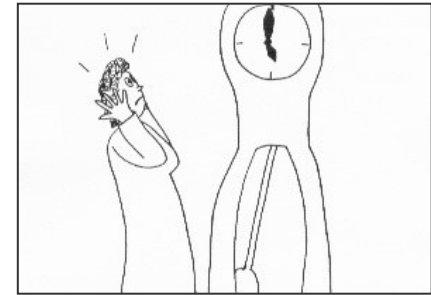
Het juiste antwoord is B

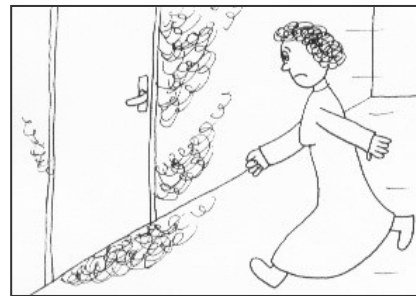
1

2

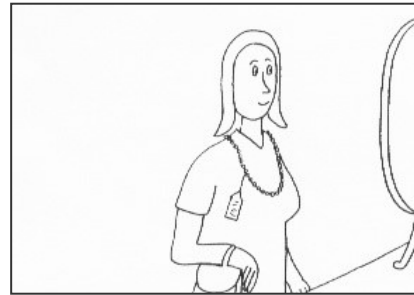
3

B

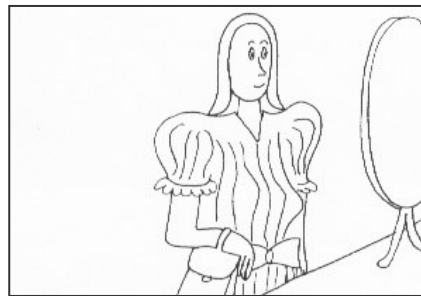
Wat is de vrouw van plan?

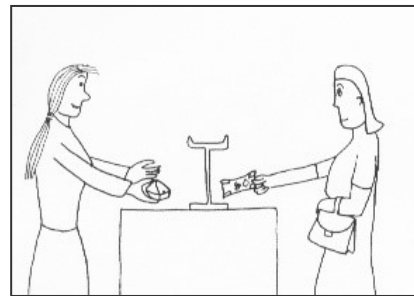
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

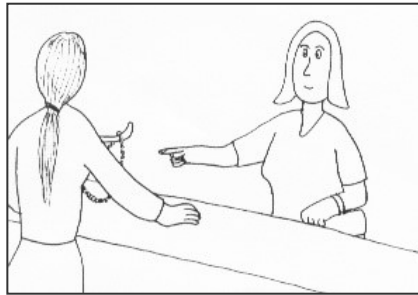
B?

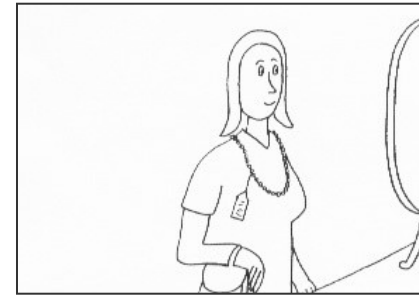
C?

Wat is de vrouw van plan?

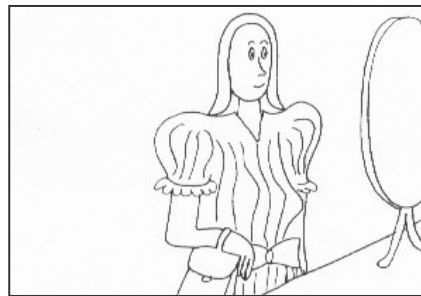
2

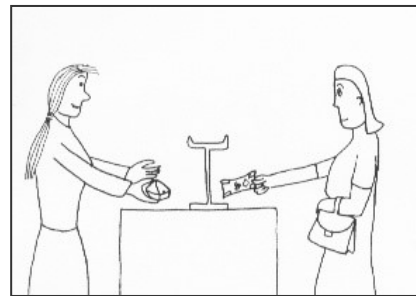
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

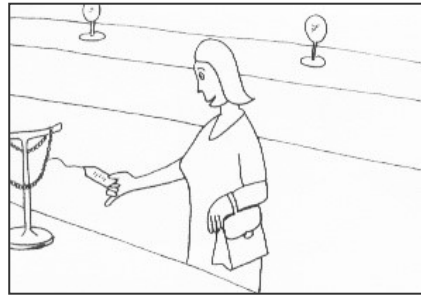
B?

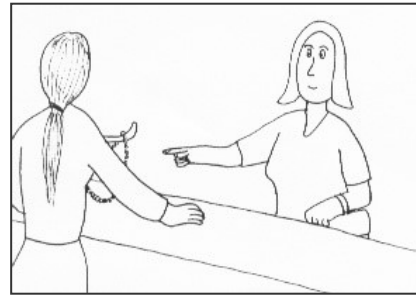
C?

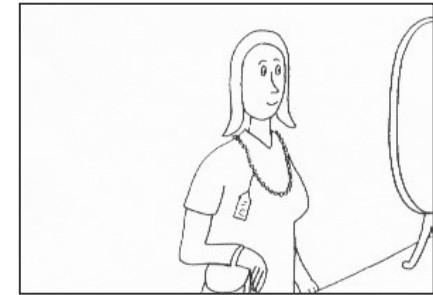
Wat is de vrouw van plan?

1

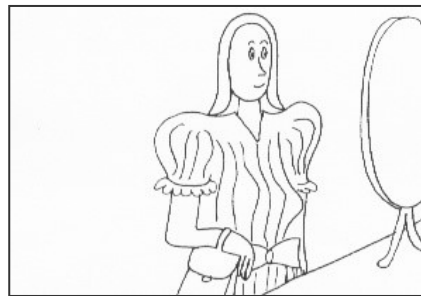
2

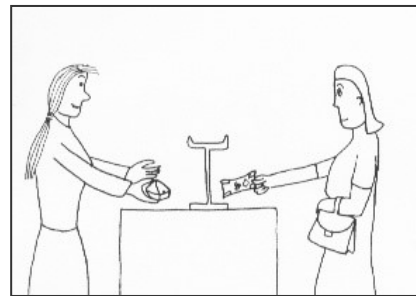
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

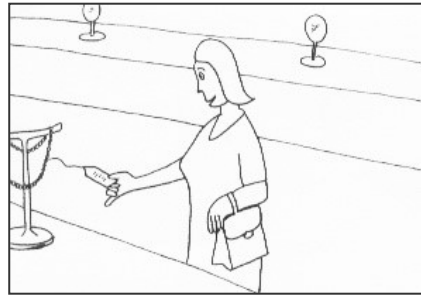
B?

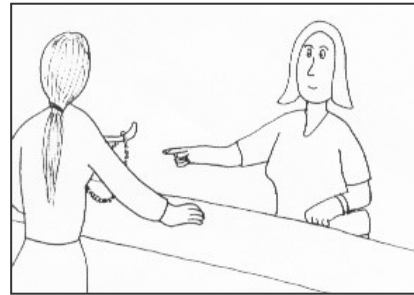
C?

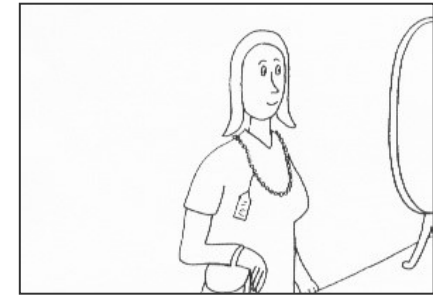
Het juiste antwoord is B

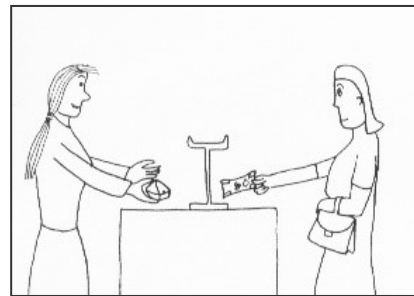
1

2

3

B

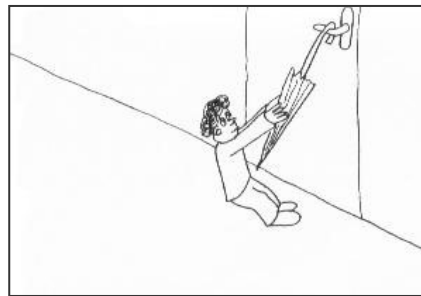
Wat is de jongen van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

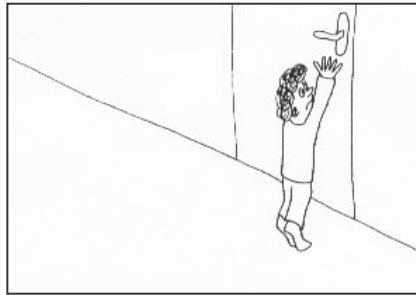
B?

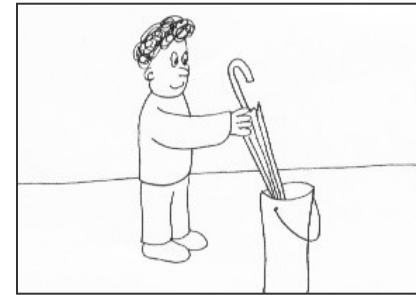
C?

Wat is de jongen van plan?

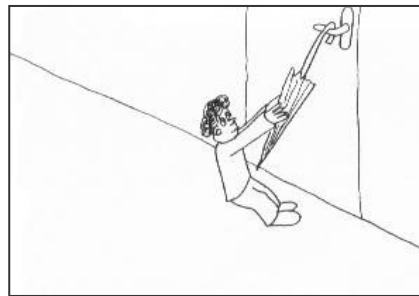
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

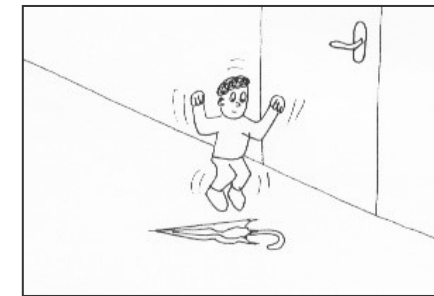
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

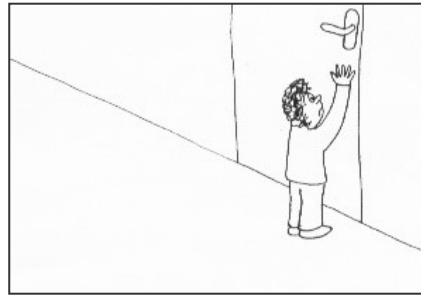
B?

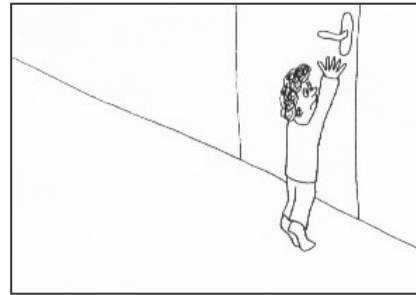
C?

Wat is de jongen van plan?

1

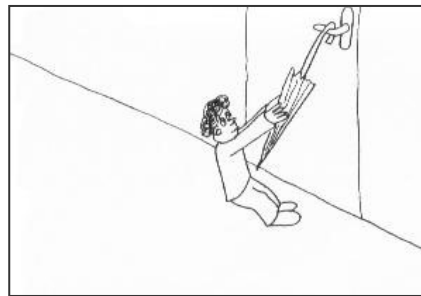
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

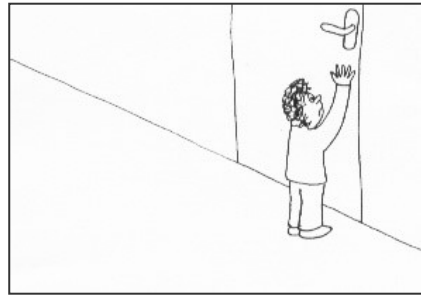
B?

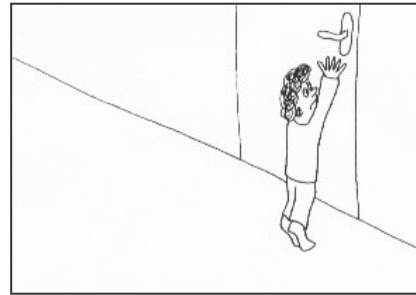
C?

Het juiste antwoord is A

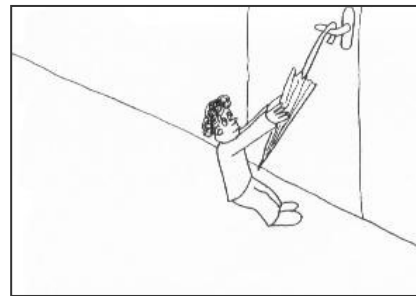
1

2

3

A

Wat is de man van plan?

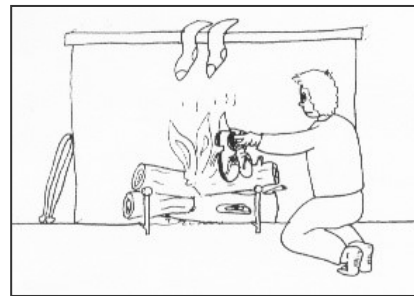
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

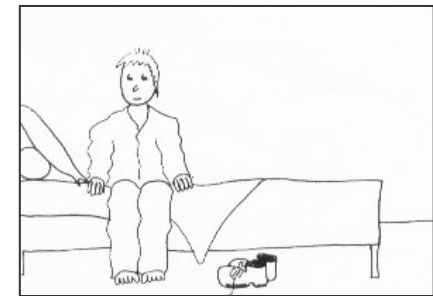
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

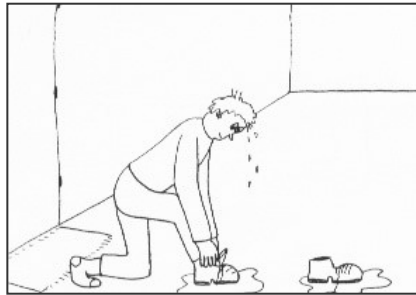
B?

C?

Wat is de man van plan?

2

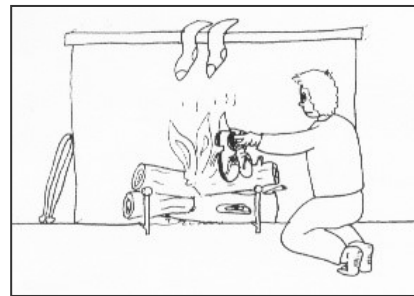
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

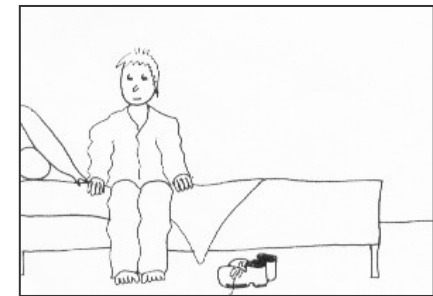
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

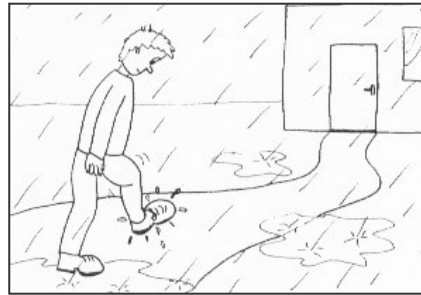
B?

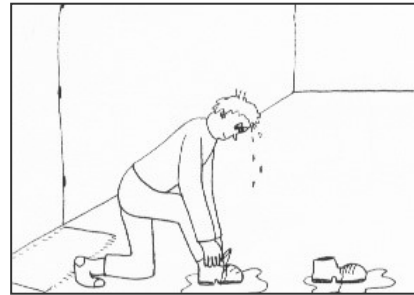
C?

Wat is de man van plan?

1

2

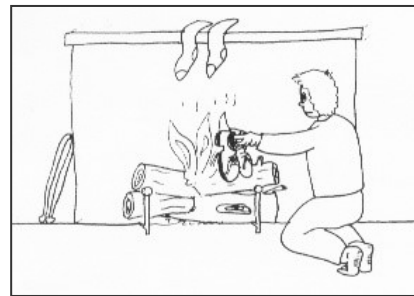
3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

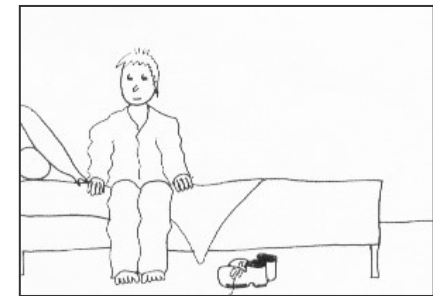
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

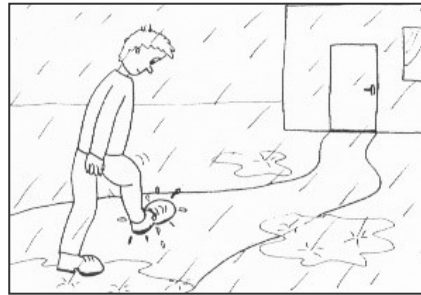
B?

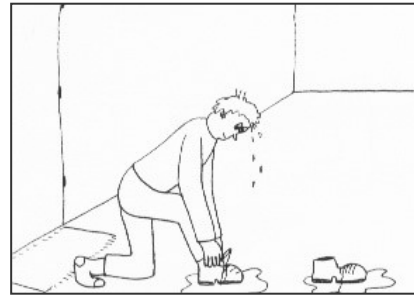
C?

Het juiste antwoord is B

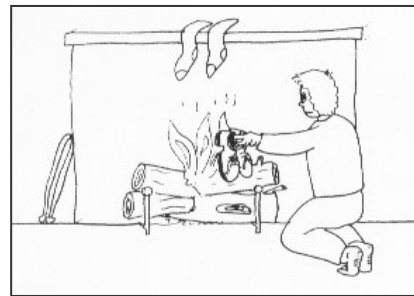
1

2

3

B

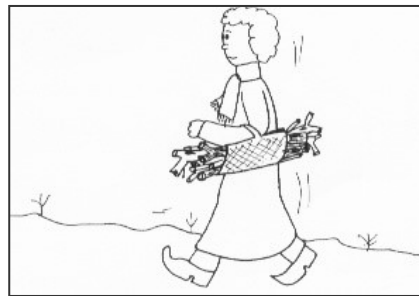
Wat is de vrouw van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

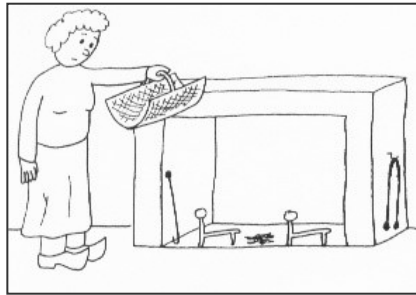
B?

C?

Wat is de vrouw van plan?

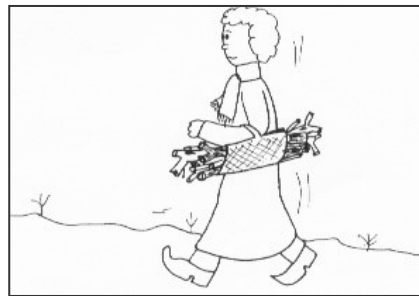
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

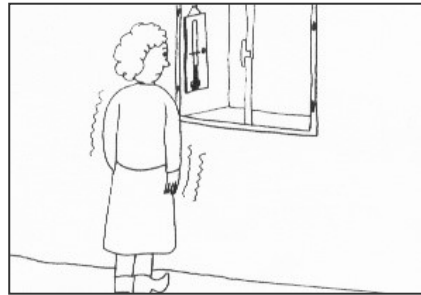
B?

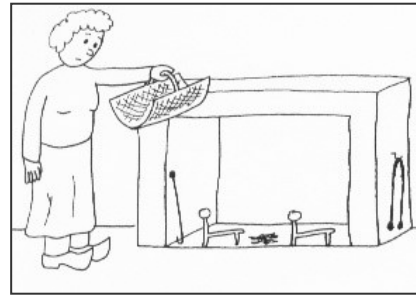
C?

Wat is de vrouw van plan?

1

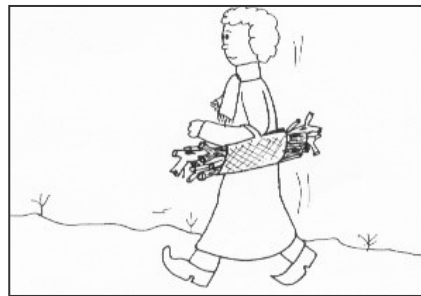
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

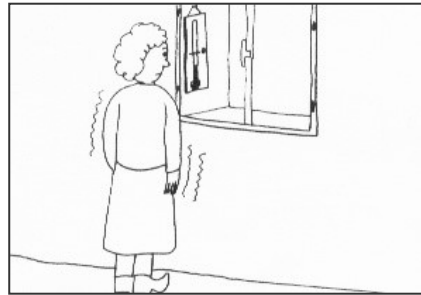
B?

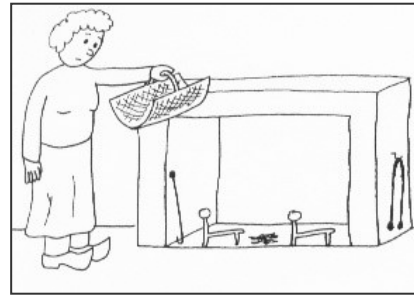
C?

Het juiste antwoord is A

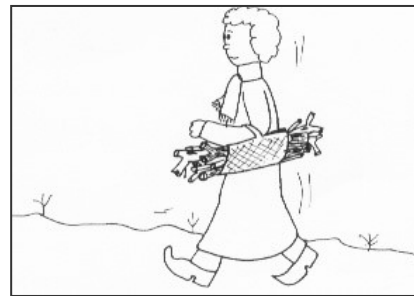
1

2

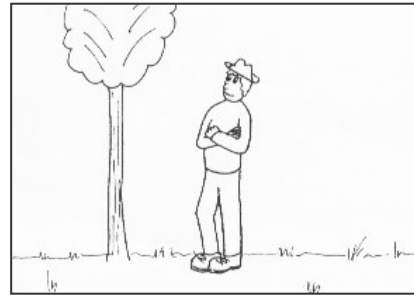
3

A

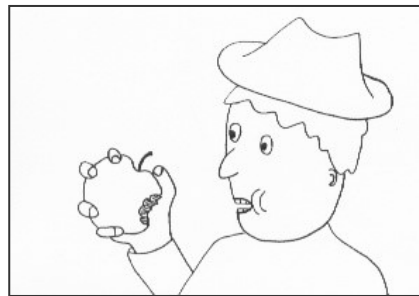
Wat is de man van plan?

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

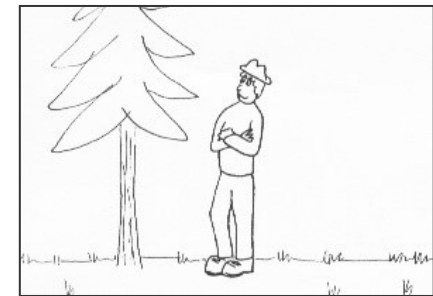
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

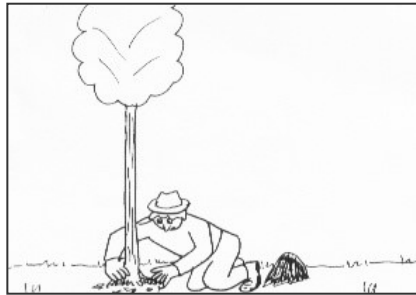
B?

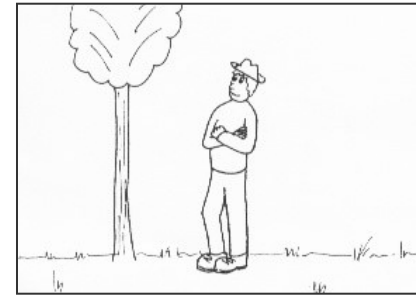
C?

Wat is de man van plan?

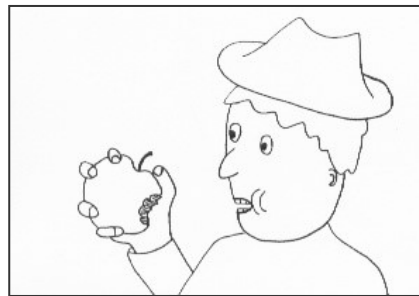
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

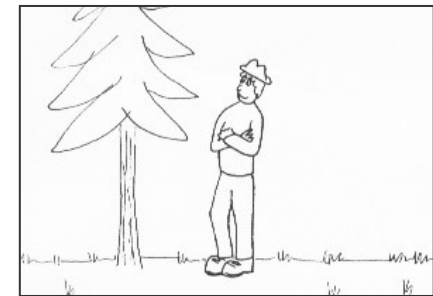
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

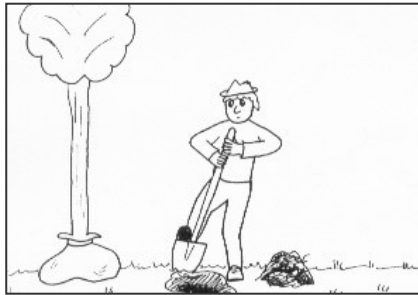
B?

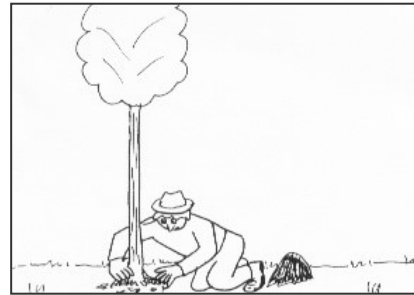
C?

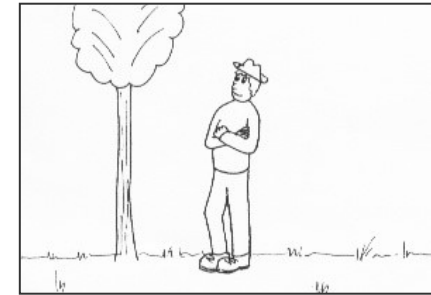
Wat is de man van plan?

1

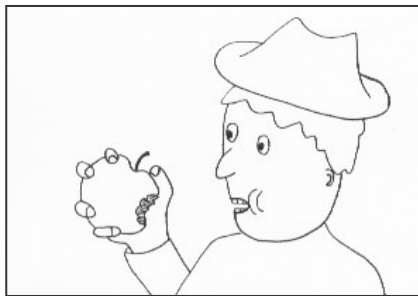
2

3

Hoe gaat bovenstaand verhaal verder?

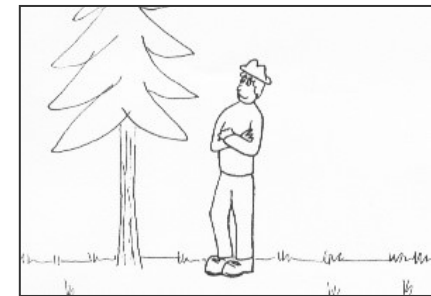
Bespreek welke van de volgende opties het meest waarschijnlijk is:

A?

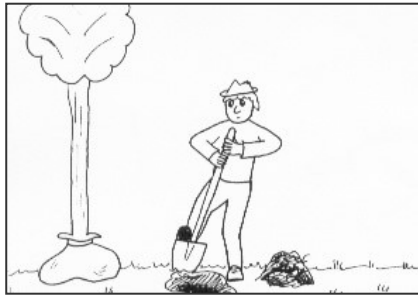
B?

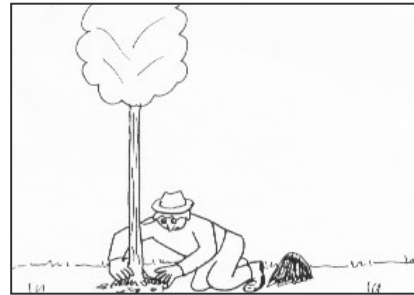
C?

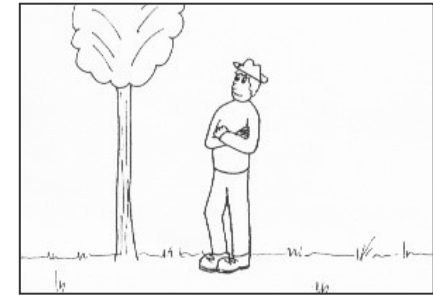
Het juiste antwoord is B

1

2

3

B

Samenvatting

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.

Samenvatting

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.
- Bij de beoordeling van ingewikkelde situaties is het heel belangrijk om alle beschikbare informatie erbij te betrekken.

Samenvatting

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.
- Bij de beoordeling van ingewikkelde situaties is het heel belangrijk om alle beschikbare informatie erbij te betrekken.
- Hoe meer informatie je erbij betreft, hoe groter de kans is, dat je tot een juiste beoordeling komt.

Oefening 4

- We laten je een beeldverhaal zien. Er komt steeds een plaatje bij. Ze staan deze keer in de juiste volgorde
- Jouw taak is om uit te zoeken hoe het verhaaltje verder gaat.
- Daarbij reiken we je drie mogelijkheden aan.
- Bespreek welke afloop het meest waarschijnlijk is.

Wat zijn de jongens van plan?

- A. De andere jongen vragen om met hen te voetballen.
- B. Een kwajongenstreek uithalen.
- C. Een handtekening vragen aan een profvoetballer.

Wat zijn de jongens van plan?

- A. De andere jongen vragen om met hen te voetballen.
- B. Een kwajongenstreek uithalen.
- C. Een handtekening vragen aan een profvoetballer.

Wat zijn de jongens van plan?

- A. De andere jongen vragen om met hen te voetballen.
- B. Een kwajongenstreek uithalen.
- C. Een handtekening vragen aan een profvoetballer.

Wat zijn de jongens van plan?

- A. De andere jongen vragen om met hen te voetballen.
- B. Een kwajongenstreek uithalen.
- C. Een handtekening vragen aan een profvoetballer.

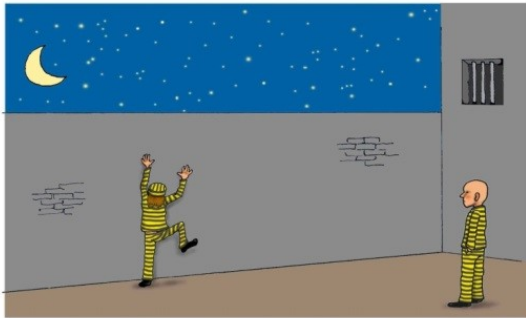
Antwoord B

- A. De andere jongen vragen om met hen te voetballen.
- B. Een kwajongenstreek uithalen.
- C. Een handtekening vragen aan een profvoetballer.

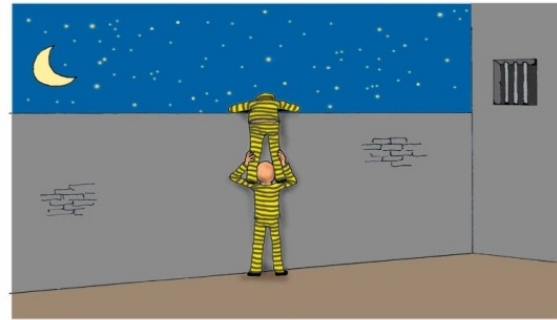
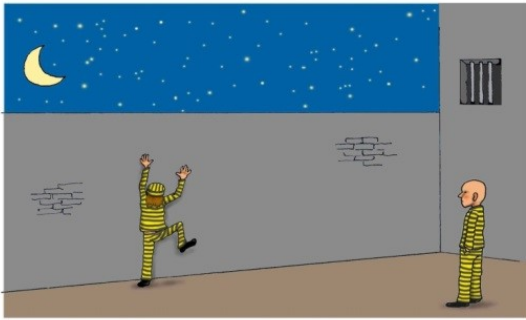
Wat zijn de mannen aan het doen?

- A. De mannen dansen in het maanlicht.
- B. De mannen proberen te ontsnappen.
- C. De mannen doen trainingsoefeningen.

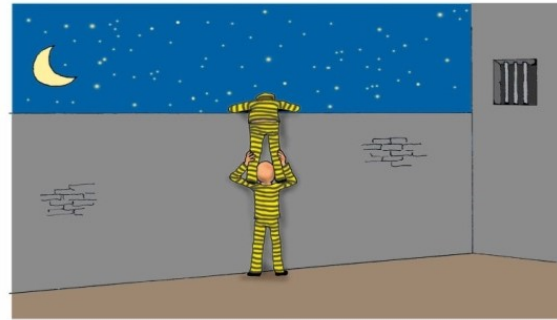
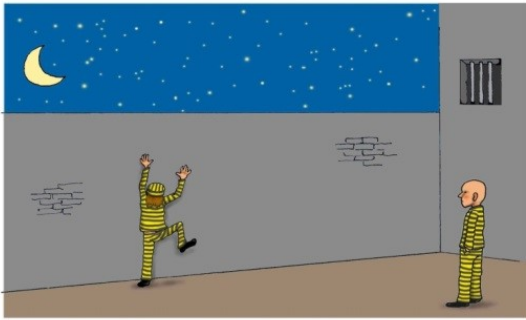
Wat zijn de mannen aan het doen?

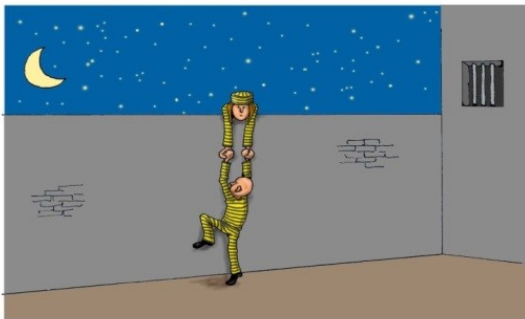
- A. De mannen dansen in het maanlicht.
- B. De mannen proberen te ontsnappen.
- C. De mannen doen trainingsoefeningen.

Wat zijn de mannen aan het doen?

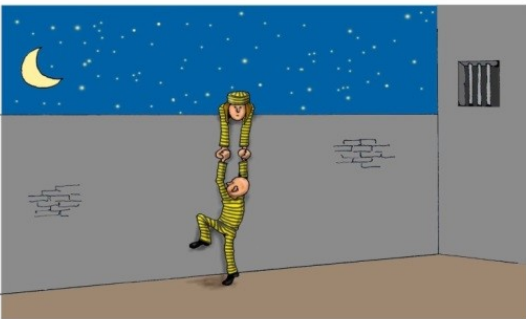
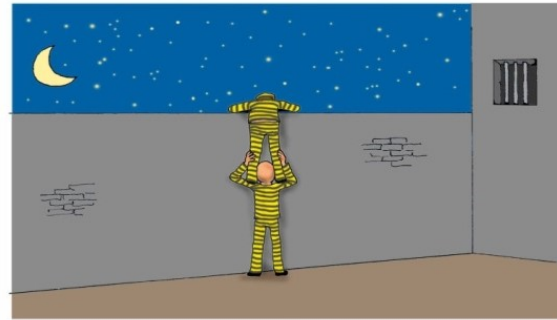
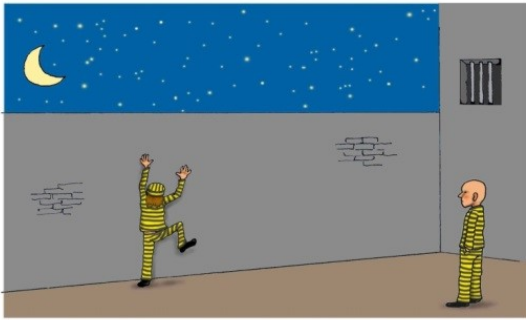

- A. De mannen dansen in het maanlicht.
- B. De mannen proberen te ontsnappen.
- C. De mannen doen trainingsoefeningen.

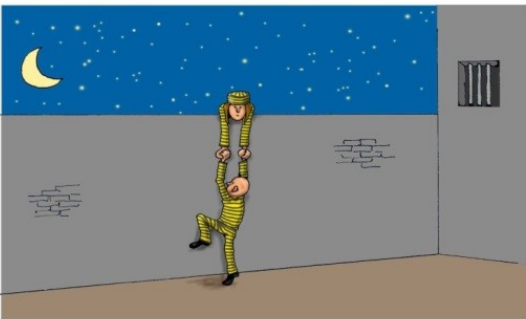
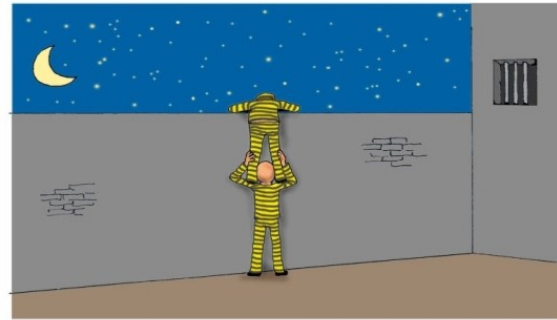
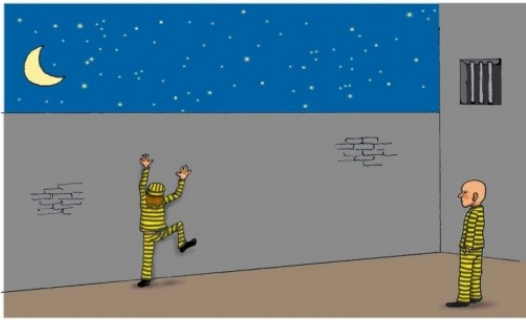
Wat zijn de mannen aan het doen?

- A. De mannen dansen in het maanlicht.
- B. De mannen proberen te ontsnappen.
- C. De mannen doen trainingsoefeningen.

Antwoord B

- A. De mannen dansen in het maanlicht.
- B. De mannen proberen te ontsnappen.
- C. De mannen doen trainingsoefeningen.

Wat is de jongen aan het doen?

- A. Hij is blij met zijn verjaardagskado.
- B. Hij pakt een kado in.
- C. Hij probeert zijn zus te laten schrikken.

Wat is de jongen aan het doen?

- A. Hij is blij met zijn verjaardagskado.
- B. Hij pakt een kado in.
- C. Hij probeert zijn zus te laten schrikken.

Wat is de jongen aan het doen?

- A. Hij is blij met zijn verjaardagskado.
- B. Hij pakt een kado in.
- C. Hij probeert zijn zus te laten schrikken.

Wat is de jongen aan het doen?

- A. Hij is blij met zijn verjaardagskado.
- B. Hij pakt een kado in.
- C. Hij probeert zijn zus te laten schrikken.

Antwoord C

- A. Hij is blij met zijn verjaardagskado.
- B. Hij pakt een kado in.
- C. Hij probeert zijn zus te laten schrikken.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.
- Gezichtsuitdrukking en gebaren geven belangrijke aanwijzingen voor wat iemand voelt, maar kunnen je soms ook misleiden.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.
- Gezichtsuitdrukking en gebaren geven belangrijke aanwijzingen voor wat iemand voelt, maar kunnen je soms ook misleiden.
- Het is belangrijk om alle beschikbare informatie te betrekken bij de beoordeling van ingewikkelde situaties.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Je kan je pas goed in iemand anders inleven als je de persoon goed kent en/of de lichaamstaal en de situatie goed begrijpt.
- Gezichtsuitdrukking en gebaren geven belangrijke aanwijzingen voor wat iemand voelt, maar kunnen je soms ook misleiden.
- Het is belangrijk om alle beschikbare informatie te betrekken bij de beoordeling van ingewikkelde situaties.
- Hoe meer informatie je er bij betreft, hoe groter de kans is op een juiste beoordeling.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Mensen hebben tijdens een psychose de neiging om gezichtsuitdrukkingen of acties verkeerd in te schatten, of er een te sterke betekenis aan te geven.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Mensen hebben tijdens een psychose de neiging om gezichtsuitdrukkingen of acties verkeerd in te schatten, of er een te sterke betekenis aan te geven.

Voorbeeld: Walter was bezeten van het idee dat hij Katja Schuurmans vriend was. Hij schreef haar liefdesbrieven en maakte toekomstplannen.

Achtergrond: Hij zag Katja Schuurman bij een filmpremière. Ze zwaaide naar de menigte en wierp hem - *net als vele anderen* - een vriendelijke blik toe.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Mensen hebben tijdens een psychose de neiging om gezichtsuitdrukkingen of acties verkeerd in te schatten, of er een te sterke betekenis aan te geven.

Voorbeeld: Walter was bezeten van het idee dat hij Katja Schuurmans vriend was. Hij schreef haar liefdesbrieven en maakte toekomstplannen.

Achtergrond: Hij zag Katja Schuurman bij een filmpremière. Ze zwaaide naar de menigte en wierp hem - *net als vele anderen* - een vriendelijke blik toe.

Het ervaren van sterke emoties kan onze waarneming van anderen kleuren: als we bang zijn kan de omgeving een vijandige indruk maken; als we blij zijn kan een sterk gevoel ontstaan onoverwinnelijk en geliefd te zijn.

Bedankt voor je aandacht!

voor trainers:

Deel werkbladen uit. Introduceer onze app COGITO (gratis te downloaden).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the "fair use" policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler/	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
allspice 1	flickr	Headache coming on	CC	Woman touches her temple/Frau fasst sich an die Schläfe
Brit.	flickr	saying goodbye	CC	Two women in mourning/Zwei Frauen in Trauer)
Dr Phil	flickr	Who's the bully	CC	Anger (Zidane at the world cup in 2006)/Wut (Zidane WM 06)
Carol^-^	flickr	The happy couple	CC	Happiness (marriage)/Freude (Hochzeit)
ben-millet	flickr	Day 64 Rotten potatoes	CC	Disgust (rotten potatoes)/Ekel (vergammelte Kartoffeln)
manville	flickr	SURPRISE	CC	Surprise (baby looks at himself in the mirror)/Überraschung (Baby sieht überrascht in d. Spiegel)
ecmorgan	http://www.flickr.com/photos/ecmorgan/3251929600/	Agony	CC	Pain (injured soccer player)/ Schmerz (verletzter Fußballspieler)
stuandgravy	flickr	5emotions	CC	Five different facial expressions/5 verschiedene Gesichtsausdrücke
Feastoffools	flickr	dahmer	CC	Jeffrey Dahmer (serial killer)/Jeffrey Dahmer (Serienmörder)
madmonk	flickr	Egyptian Actor Khaled Saleh	CC	Khaled Saleh (actor)/Khaled Saleh (Schauspieler)
---	---	---	PP	Aaron Beck (Psychologe)/Aaron Beck (psychologist)

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler/	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
[unknown photographer]	wikipedia	---	Public domain	Babe Ruth (athlete)/Babe Ruth (Sportler)
Ruth Klinge	---	Schuhsohle	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	sole of a shoe/Schuhsohle
Andreanna	flickr	Thumbs up!	CC	A little girl puts her thumb up/kleines Mädchen hält den Daumen hoch
[unknown photographer]	IB4B	Fist Bump		Zwei Fäuste gegen einander
Despite persistent efforts, we were unable to find the source of this photo and for this reason regrettably we cannot acknowledge the photographer. We are confident that the fair use policy applies for the reproduction of the photo as it used solely for noncommercial and educational nonprofit purposes. Since it displays an event that has happened years ago we hope that its display does not negatively impact on the copyright holder. If you are the copyright holder or you know his/her name please contact us so that we can credit the photographer and ask for official permission to reproduce.				Angry man/ Wütender Mann
Vladimir Rolov	fotocommunity	Das Lied der Liebe	PP	Singing accordion player/singender Akkordeonspieler
Frédéric de Villamil	flickr	[untitled] Semi Marathon de Paris 2008 – Selection	CC	Marathon runner/Marathonläufer
Klaus-Peter Hüskes	fotocommunity	Konzentriert - mittig - ins Schwarze	PP	Archer/Bogenschütze
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Ordering beverages at the bar/Bestellung am Tresen

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler/	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
RTL	Granada Productions	Lisa Fitz	PP by the management of Lisa Fitz and granada productions/PP durch das Management von Lisa Fitz sowie granada productions/	Woman is eating maggots/Frau isst Maden
Steffen Moritz	---	---	PP	Yannis
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Woman in the pub/Frau in Kneipe
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Cheerful barkeeper/Fröhlicher Barkeeper
Eberhard Kamm	fotocommunity	Schicht am Schacht	PP	Worker at break/Arbeiter bei der Pause
Jens Mittelsdorf	fotocommunity	sich schwarz ärgern2	PP	Rejection letter/Ablehnungsbescheid
Yves Sarfati	---	---	PP	Several sequences in black and white: artist, mother, watch, matches, cake, necklace, umbrella, shoes, fireplace, tree/ Verschiedene schwarz- weiße Bildersequenzen Künstler, Mutter, Uhr, Streichholz, Kuchen, Kette, Regenschirm, Schuhe, Kamin, Baum
Martin Brüne	---	---	PP	Several coloured sequences: trick, jailbreak, fear/Verschiedene farbige Bildersequenzen Streich, Ausbruch, Schreck